

Nr 164

Av herr **Regnéll m. fl.**, om tillkännagivande i förväg av yrkande under överläggning i kammare.

(Lika lydande med motion nr 125 i Första kammaren)

Riksdagsarbetet är i princip utformat med omfattande garantier för att erforderlig tid skall stå till förfogande för granskning av framlagda förslag. Det kan t. ex. erinras om att riksdagsordningen för att förhindra tidsnöd för kamrarna innehåller bestämmelser om senaste dag för avlämnande av propositioner. Den enskilde riksdagsmannen är tillförsäkrad motionstid för att hinna skriftligen redovisa sina synpunkter på de framlagda regeringsförslagen. Bordläggningsförfarandet av utskottsbetänkandena innebär slutligen garanti för att erforderlig granskningstid skall stå till förfogande för dem, som har att ta ställning till förslag och eventuella motförslag.

I ett sammanhang saknas helt de garantier för välöverlagda ställningstaganden, som annars ansetts erforderliga. Det kan förekomma att riksdagsledamöterna tvingas ta ställning till ett förslag, som över huvud inte distribuerats i skriftlig form, som inte utskottsbehandlats och för vilket de kanske inte ens hört den muntliga argumenteringen. Denna situation kan uppstå beträffande förslag, som väcks under överläggningens gång. Var och en, som har erfarenhet av riksdagsarbetet, vet vilken osäkerhet som i dylika situationer präglar ställningstagandet inte bara hos de ledamöter, som kallas till omröstning utan att ha åhört pläderingen för det under överläggningen framförda nya förslaget, utan också hos dem, som visserligen åhört pläderingen men saknat tillfälle att granska sakuppgifter och i lugn och ro överväga argumenteringens bärkraft. För förslagsställaren kan överraskningsmomentet vara en fördel eller en nackdel — att ett oöverlagt beslut riskeras kan under inga förhållanden vara ett objektvt intresse.

För att eliminera de nackdelar, som nu vidlåder förslagsställande under pågående debatt, skulle man kunna tänka sig att för sådant fall i riksdagsstadgan införa en bestämmelse om "varsel", tekniskt utfört på samma vis som varsel före voteringsproposition (riksdagsstadgan 4 § 1 mom.). Ledamot som avser att i sitt anförande framlägga ett nytt förslag, som han önskar få ställt under proposition, skall när han anmäler sig till ordet var skyldig meddela talmannen sin avsikt att under överläggningen väcka förslag. För talmannen föreskrives skyldighet att när or-

det överlämnas till den sålunda anmälde "giva varsel", eventuellt med annan utformning än voteringsvarsel. Signaleringen genom summer och ljussignal ger talaren säkrare möjlighet att nå kammarledamöterna med sin argumentering. Samtidigt ges kammarledamöterna en rimligare chans att inför den förestående omröstningen bedöma det framlagda förslaget.

Mot bakgrunden av det sålunda anförda föreslår vi,

att i riksdagsstadgan införes en bestämmelse av ovan angivna innebörd och att vederbörande utskott utarbetar erforderlig författningstext.

Stockholm den 19 januari 1967

C. G. Regnéll (h)

Bertil Rubin (mbs)

Sten Sjöholm (fp)